

F. Suman Ž. Resanović M. Bogosavljev

**PRIRUČNIK
ZA
RADIO –
AMATERE
OPERATORE**

MEĐUNARODNI PRAVILNIK O RADIO-SAOBRAĆAJU

Međunarodna unija za telekomunikacije — ITU

Regulisanje radio-saobraćaja u međunarodnim okvirima vrši Međunarodna unija za telekomunikacije — ITU (International Telecommunications Union), u koju je učlanjena većina zemalja u svetu, pa i naša zemlja.

Počev od 1906. godine, od tzv. Berlinske konferencije, zemlje članice su se neredovno sastajale u zavisnosti od potreba za rešavanjem pojedinih problema i sklapanjem međunarodnih sporazuma. Na ovim konferencijama propisi i sporazumi o podeli frekventnog spektra i uslovi korišćenja frekvencija donosili su se u cilju njihovog što skladnijeg korišćenja, uz minimum interferencija.

Današnji zadatak Unije je da na međunarodnom nivou reguliše pitanja iz oblasti telekomunikacija, kao što su:

- raspodela frekvencija,
- zaštitne mere za bezbednost i sigurnost ljudskih života,
- nesmetana razmena saopštenja u radio-saobraćaju,
- proučavanje problema u oblasti telekomunikacija.

Međunarodnu uniju za telekomunikacije sačinjavaju: Konferencija punomoćnika svih članova i Administrativna konferencija. Ove konferencije održavaju se svake pete godine. Pored toga stalni organi Unije su:

- a) Administrativni savet,
- b) Generalni sekretarijat,
- c) Međunarodni komitet za registrovanje frekvencija (IFRB),
- d) Međunarodni savetodavni komitet za telegrafiju (CCIT),
- e) Međunarodni savetodavni komitet za telefoniju (CCIF),
- f) Međunarodni savetodavni komitet za radio-saobraćaj (CCIR).

Najvažnija akta ove organizacije koja se odnose na radio-saobraćaj jesu: Međunarodna konvencija o telekomunikacijama i Pravilnik o radio-saobraćaju.

Međunarodni pravilnik o radio-saobraćaju, između ostalog obrađuje i sledeće probleme, koje bi trebalo da poznaje svaki operator: podela frekventnog spektra na opsege, raspodele frekvencija na pojedine službe, mere protiv smetenji u radio-saobraćaju, identifikacija stanica, kontrolna služba, uslovi za sticanje stručnih kvalifikacija osoblja na radio-stanicama, uslovi za rad stalnih i pokretnih radio-stanica, način rada pojedinih radio-službi, radno vreme stanica pojedinih službi, postupci u slučaju opasnosti i nesreće, međunarodne kratice i znaci, podela sveta na regione i sl.

Odredbe Pravilnika koje regulišu amaterski radio-saobraćaj

Amaterski radio-saobraćaj regulisan je članom 41. Pravilnika koji glasi:

1. Radio-veze između amaterskih stanica raznih zemalja biće zabranjene, ako jedna od zainteresovanih zemalja izjavi da je protivna takvim vezama.

2. Kad je veza između amaterskih stanica raznih država dopuštena, ona se mora obavljati otvorenim slogom i ograničiti se na saopštenja tehničke prirode koja se odnose na probe i primedbe ličnog karaktera, za koje se usled njihove beznačajne važnosti ne može opravdati pribegavanje javnoj službi telekomunikacija. Amaterskim stanicama se apsolutno zabranjuje da vrše prenos međunarodnih saopštenja za račun trećih lica.

Prednje se odredbe mogu menjati putem posebnih sporazuma između zainteresovanih zemalja.

3. Svako lice koje rukuje uređajima u jednoj amaterskoj stanici mora dokazati svoju sposobnost da tekst predaje ručno i prima na sluh pravilno u signalima Morzeove azbuke. Međutim, zainteresovane uprave ne moraju zahtevati primenjivanje ovog propisa kod stanica koje rade isključivo na frekvencijama preko 144 MHz.

Nadležni organi uprave u svakoj zemlji preduzeće potrebne mere za proveru sposobnosti u tehničkom pogledu, svakog lica koje rukuje uređajima amaterske-radio-stanice.

4. Maksimalne snage amaterskih radio-stanica određuju nadležni organi u svakoj zemlji, imajući u vidu tehničke sposobnosti rukovaoca i uslove pod kojima ove radio-stanice mogu da rade.